

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 lutego 2021 r.

Pozycja 50

POSTANOWIENIE

z dnia 16 lipca 2020 r.

Sygn. akt Ts 164/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. z siedzibą w T. o zbadanie zgodności:

art. 118 § 5 oraz art. 117³ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) z 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 79 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 5, art. 79 ust. 1, art. 79 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 listopada 2019 r. (data nadania) Sp. z o.o. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez radcę prawnego ustanowionego z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Pismem z 13 kwietnia 2018 r. (data nadania) skarżąca wniosła do Trybunału Konstytucyjnego skargę konstytucyjną, w której wystąpiła o uznanie art. 118 § 5 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm., dalej: k.p.c.) za niezgodny z art. 32 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 190 ust. 5, art. 77 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji, oraz o uznanie art. 117³ k.p.c. za niezgodny z art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 1 i art. 2 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z 10 lipca 2019 r., sygn. Ts 64/18 (OTK ZU B/2020, poz. 11) odmówił nadania skardze dalszego biegu. W uzasadnieniu tego orzeczenia Trybunał stwierdził, że skarga nie spełnia podstawowego wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z art. 53 ust. 1 pkt 1 i art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (ówcześnie: Dz. U. poz. 2072, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 2393). Wyjaśnił, że wskazane w skardze pismo Sądu Apelacyjnego z 10 października 2017 r. nie jest ostatecznym orzeczeniem w rozu-

mieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji. Wskazał także, że nawet gdyby za ostateczne orzeczenie przyjąć pierwsze pismo z 12 września 2017 r., inicjujące ciąg korespondencji ze skarżącą, to termin wniesienia skargi konstytucyjnej został przekroczony.

Na powyższe postanowienie skarżąca złożyła zażalenie, które postanowieniem z 9 października 2019 r., sygn. Ts 64/18 (OTK ZU B/2020, poz. 12) nie zostało uwzględnione przez Trybunał Konstytucyjny. Trybunał podzielił stanowisko wyrażone w postanowieniu z 10 lipca 2019 r.

W niniejszej skardze jako orzeczenie naruszające konstytucyjne prawa podmiotowe skarżąca powołała postanowienie Trybunału Konstytucyjnego wydane w toku wstępnej kontroli poprzedniej skargi konstytucyjnej, tj. postanowienie z 9 października 2019 r., sygn. Ts 64/18, które zostało jej doręczone 16 października 2019 r.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 15 stycznia 2020 r. wezwano skarżącą do usunięcia braków formalnych wniesionej skargi przez: 1) doręczenie oryginałów albo kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem postanowień Trybunału Konstytucyjnego z: a) 10 lipca 2019 r. (sygn. Ts 64/18) wraz z uzasadnieniem, b) 9 października 2019 r. (sygn. Ts 64/18) wraz z uzasadnieniem; 2) udokumentowanie daty doręczenia rozstrzygnięcia, o którym mowa w punkcie 1 lit. b; 3) sprecyzowanie, w jaki sposób art. 118 § 5 i art. 117³ k.p.c. naruszają wymienione w skardze konstytucyjnej wolności lub prawa skarżącej wraz z uzasadnieniem.

Pismem procesowym z 25 stycznia 2020 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącej nadesłał niezbędne dokumenty oraz ustosunkował się do wezwania w sprawie usunięcia braków formalnych skargi. W ocenie skarżącej zaskarżone normy prawne tworzą procedurę postępowania niepodlegającą ocenie i kontroli „[s]ądu właściwego dla rozpoznania spraw określonych w rozumieniu [a]rt. 79 ust. 1 Konstytucji (...) [s]ądu powszechnego właściwego dla danego rodzaju roszczeń” oraz „[nieprzewidującą] możliwości wydania prawomocnego orzeczenia organu państwa uprawniającego do skorzystania z uprawnienia określonego w [a]rt. 79 ust. 1 Konstytucji ” (pismo procesowe, s. 2).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Ma gwarantować, że obowiązujące w systemie prawa akty normatywne nie będą stanowiły źródła ich naruszeń. Jej merytoryczne rozpoznanie uzależnione jest od spełnienia przesłanek wynikających zarówno z art. 79 ust. 1 Konstytucji, jak i z przepisów u.o.t.p. TK.

W skardze konstytucyjnej przepis powinien spełniać określone wymogi. Po pierwsze, powinien być podstawą prawną ostatecznego orzeczenia wydanego przez sąd lub organ administracji publicznej w indywidualnej sprawie skarżącego. Po drugie, skarżący musi uprawdopodobnić naruszenie wskazanych w skardze konstytucyjnej wolności lub praw. Po trzecie, źródłem ich naruszenia powinna być normatywna treść kwestionowanych przepisów, zaś sposób naruszenia musi zostać określony przez skarżącego w uzasadnieniu wnoszonej skargi. Dopiero kumulatywne spełnienie tak rozumianych przesłanek warunkuje możliwość skutecznego wniesienia, a następnie merytorycznego rozpatrzenia skargi konstytucyjnej przez Trybunał. Niedochowanie któregośkolwiek ze wskazanych wymogów sprawia, że skarga

zamiast subsydiarnego środka indywidualnej ochrony konstytucyjnych wolności i praw staje się swoistą formą *actio popularis*, zbliżoną w swej istocie do wniosku w sprawie abstrakcyjnej kontroli norm (zob. wyrok TK z 1 lipca 2014 r., sygn. SK 6/12, OTK ZU nr 7/A/2014, poz. 68).

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego rozpatrywana skarga nie spełnia powyższych wymagań, albowiem skarżąca zakwestionowała przepisy niebędące podstawą wydania ostatecznego rozstrzygnięcia, tj. przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.), podczas gdy wskazane orzeczenie zostało wydane na podstawie przepisów u.o.t.p. TK. Jego treścią było nieuwzględnienie zażalenia skarżącej na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 10 lipca 2019 r. (sygn. Ts 64/18) o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, nie zaś wskazane w *petitum* przepisy dotyczące pełnomocnictwa z urzędu.

Biorąc powyższe pod uwagę Trybunał uznał, że rozpatrywana skarga nie spełnia podstawowego warunku wskazanego w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK. Okoliczność ta – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – stanowi samodzielną przesłankę odmowy nadania skardze dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącej przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia.